

Dönem : 3
Toplantı : 3

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 675

Çocuklara karşı nafaka yükümlülüğü konusundaki kararların tanınması ve tenfizine ilişkin sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı ve Adalet, Dışişleri ve Plân komisyonları raporları (1/223)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 993/1731

9 . 3 . 1970

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 27 . 2 . 1970 tarihinde kararlaştırılan («Çocuklara karşı nafaka yükümlülüğü konusundaki kararların tanınması ve tenfizine ilişkin Sözleşme» nin onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı) ile gerekçesi ve ekleri ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

Süleyman Demirel

Başbakan

ÇOCUKLAR HAKKINDA NAFAKA İLÂMLARININ TENFİZİNE MÜTEDAİR 15 NİSAN 1958 TARİHLİ LA HAYE SÖZLEŞMESİNİN GEREKİÇESİ

Çalışmak maksadıyla yabancı ülkelere giden vatandaşlarımızın sayısının günden güne artması, bunların yurtda bıraktıkları ailelerine yardım etmemelerinin doğurduğu ailevi ve içtimai derter de gidenlerin sayısı ile orantılı olarak çoğalmaktadır.

İşçilerin yurtda kalan eşleri, ana ve babaları, çocukları sık sık muhtelif yollarla Bakanlığımıza başvurarak durumlarına bir çare bulunmasını, kendilerine yardım sağlamasını istemektedirler. Bunlardan bir çoğunun elinde yetkili mahkemelerimizden verilmiş nafaka ilâmları da vardır. Bu şikâyetler üzerine Bakanlığımız dış temsilcilüğümüz aracılığı ile ilgililere Türkiye'deki ailelerine yardımda bulunması hususunda tavsiye ve telkinlerde bulunmakta ise de gerek mevzuatımızın bu yardımı teminde zorlayıcı bir müeyyidesi bulunmaması, gerekse işçinin bulunduğu memleketle memleketimiz arasında ilâmların tenfizine dair anlaşmaların mevcudolmaması yüzünden bu konuda olumlu bir sonuç alınamamaktadır.

Millî mevzuatımız bakımından yabancı ilâmların yurdumuzda tenfiz edilebilmeleri yetkili asliye mahkemelerimizin kararı ile mümkündür. Yabancı memleketler mevzuatı da hemen hemen bu yolda hükümler ihtiva etmektedir.

Nafaka ilâmlarının tenfizi için bu yola başvurulması halinde bundan pratik bir fayda sağlanamayacağı gibi alacaklının bir yabancı ülkede dava açarak işini takibetmesindeki güçlükler de meydandadır.

Almanya ve İsviçre ile aramızda mevcut adli Müzaheret Anlaşmaları ve Belçika ile olan İadei Mücrimin anlaşması nafaka hakkında hüküm ifade etmediği gibi mevcut hükümlerin de pek tatbik kabiliyeti kalmadığı anlaşılmaktadır. Bu bakımdan ve işi kökünden halledebilmek üzere Bakanlığımız Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunumuzun 540 nci maddesinin 1 nci bendinden yararlan-

rak ilgili devletlerle anlaşmalar yapmak mecburiyetini duymuş ve bu konuda ilgili bakanlıkların da müspet mütalalarını almıştır.

Aynı kanunun 540 nci maddesinin 4 ncü bendi ahvali şahsiye ile ilgili ilâmların tenfizine mâni ise de anlaşmaların tasdiki hakkındaki kanunlar muahhar ve özel kanun niteliğinde olacağından anılan bent hükmü zimnen mülga sayılacaktır.

Kendileriyle anlaşma aktedilmesi faydalı olan birçok devletler çocuklar hakkındaki nafaka ilâmlarının tenfizine mütedair 15 Nisan 1958 tarihli La Haye Sözleşmesine taraf bulduklarından ikili anlaşma yerine bu sözleşmeye iltihak suretiyle hareket etmenin uygun olacağı ve maksada daha kolay isal edeceği anlaşıldığından aşağıda maruz ihtirazi kayıtlarla bu anlaşmaya katılmamızın uygun olacağı düşünülmüştür.

Anlaşmaya taraf devletlerin istifsar olunan görüşleri de ikili anlaşmalar aktine taraf olmadıkları, bunun yerine bu konuda mevent sözleşmelere katılmamızın daha kolay ve faydalı olacağı yönündedir.

Bu suretle nafaka alacaklısı küçükler ellerinde Türk Mahkemelerinden verilme ilâmlarla yabancı memleketlerde alacaklarını tahsil ve takip imkânına kavuşmuş olacaklar ve bu konularda masraf, harc v. s. muafiyetlerinden de istifade edeceklerdir.

Çocuklar hakkındaki nafaka ilâmlarının tenfizine müteallik sözleşmeye katılırken aşağıdaki ihtirazi kayıtlar dermeyan olunacaktır:

Mütekabiliyet şartı ile, Âkit Devletlerden birinin yetkili makamı tarafından ittihaz edilen ve kesin hüküm halini almış olan nafaka ilâmları tasdikli tercümeleri ile birlikte ve diploması yolu ile gönderildiği takdirde, mahkûm olacak tarafın bilahara yapacağı müracaat müstesna olmak üzere, tenfiz kararı ve infazla ilgili işlemler, tarafların istimama hacet kalmaksızın, resim, harc ve masraf tediyesine lüzum olmadan memleketimiz kanunlarına göre meccanen ifa edilecektir.

Not : Katılma belgesi düzenlenirken göz önünde bulundurulacak husus : Sözleşmenin 13 ncü maddesinde, belirtilen, nafaka kârını almakla yetkili makamlar Asliye Hukuk ve Sulh Hukuk mahkemeleridir.

Tenfiz kararı almaya yetkili makam ise Asliye Hukuk Mahkemeleridir.

Adalet Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Adalet Komisyonu
Esas No. : 1/223
Karar No. : 32

25 . 3 . 1970

Yüksek Başkanlığa

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 27 . 2 . 1970 tarihinde kararlaştırılan «Çocuklara karşı nafaka yükümlülüğü konusundaki kararların tanınması ve tenfizine ilişkin Sözleşme» nin onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı, Bakanlığınızca Komisyonumuza tevdi edilmekle ilgili bakanlık temsilcileri de hazır bulunduğu halde Komisyonumuzca tetkik ve müzakere olundu.

Kanun tasarısı ve gerekçesi Komisyonumuzca da uygun mütalâa edilmiş olup, yapılan müzakereler sonunda tasarının aynen kabulü Komisyonumuzca ittifaken kararlaştırılmıştır.

Havalesi gereğince Dışişleri Komisyonuna tevdi edilmek üzere işbu rapor Yüksek Başkanlığa saygıyla sunulur.

Adalet Komisyonu Başkanı Bu Rapor Sözcüsü

Istanbul
I. Hakkı Tekinel
Malatya
H. Gökçe

Sivas
V. Bozatlı
Niğde
M. Ocakçıoğlu

Çorum
A. Naki Ulusoy
Ordu
O. Vural

Kastamonu
M. Seydibeyoğlu
Sivas
A. Durakoğlu

Dışişleri Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Dışişleri Komisyonu
Esas No. : 1/223
Karar No. : 9

2 . 3 . 1971

Yüksek Başkanlığa

(Çocuklara Karşı Nafaka Yükümlülüğü Konusundaki Kararların Tanınması ve Tenfizine İlişkin Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğu) hakkındaki kanun tasarısı, ilgili Bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle Komisyonumuzda görüşüldü.

Tümü üzerinde cereyan eden müzakereler neticesinde, gerekçede de sarahaten belirtilmiş olduğu veçhile, çalışmak maksadıyla yabancı ülkelere giden vatandaşlarımızla ilgili nafaka ilâmlarının tenfizi için lüzumlu muamelenin mütakabiliyet şartları dairesinde bir esasa bağlanmasını temin gayesiyle hazırlanmış bulunan tasarı, prensip itibariyle Komisyonumuzca da uygun mütalaa olunarak aynen kabul edilmiştir.

Mevzuun lüzum ve ehemmiyetini nazarı itibara alan Komisyonumuz, tasarının öncelik ve ivedilikle görüşülmesini temenniye şayan görmüştür.

Havalesi gereğince Plân Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Sözcü	Kâtip
Manisa	İzmir	Balıkesir
E. Akça	Ş. Osma	A. İ. Kırmızı
Afyon K.	Aydın	Bursa
M. R. Çerçel	M. K. Yılmaz	İ. Öktem
İstanbul	İstanbul	İzmir
N. İ. Tokgöz	M. Yardımcı	Ş. Adalan
Kocaeli	Konya	Konya
N. Erim	Ş. Koças	Ö. Ölçmen

Bütçe Plan Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Bütçe Plan Komisyonu
Esas No. : 1/223
Karar No. : 151

6 . 5 . 1972

Millet Meclisi Başkanlığına

Tetkiki hususu Komisyonumuza havale buyurulan («Çocuklara Karşı Nafaka Yükümlülüğü Konusundaki Kararların Tanınması ve Tenfizine İlişkin Sözleşme» nin onaylanmasının uygun bulunduğu) hakkında kanun tasarısı ile, önhavalesi uyarınca Adalet ve Dışişler Komisyonu raporları, Adalet, Dışişleri ve Maliye Bakanlığı temsilcilerinin de katılımıyla incelendi ve görüşüldü.

Çalışmak maksadıyla yabancı ülkelere giden vatandaşlarımızın sayıları günden güne artmaktadır. Yurt dışına giden vatandaşlarımızın sayıları arttıkça, yurtda bırakmış oldukları aile ve çocuklarına yardım etmemelerinin dertleri de bu sayıya muvazi olarak çoğalmaktadır. Çok haklı olarak kendilerine yardımın sağlanması için işçilerimizin ailelerinin bir çare bulunmasını istemeleriyle karşı karşıya kalmıştır. Hatta mevzuatımızda bu yardımın temininde işçinin bulunduğu memleket ile memleketimiz arasında ilâmların tenfizine dair anlaşmaların mevcudolmaması yüzünden yapılan temaslardan olumlu bir netice alınmamıştır.

Kendileriyle anlaşma akdedilmesi faydalı olan birçok devletler çocuklar hakkındaki nafaka ilâmlarının tenfizine mütedair 15 Nisan 1958 tarihli «La Haye Sözleşmesi» ne taraf bulunduklarından, İkili Anlaşma yerine bu Sözleşmeye iltihak suretiyle maksada daha kolay varılacağı düşünülmüştür.

Bu suretle nafaka alacaklısı olanlar Türk mahkemelerince verilecek ilâmlarla yabancı memleketlerdeki alacaklarını tahsil imkânına kavuşmuş olacaktırlar.

Tasarımın bu gerekçe muvacesesinde Komisyonumuzca aynen kabulüne,

Anlaşma tarihinin eski olduğu ve tasarımın bir an evvel kanunlaşmasının faydalı olacağı gerekçesi ile Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesine karar verilmiştir.

Bu itibarla, öncelik ve ivedilikle görüşülmek ve Genel Kurulun tasviplerine arz olunmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Sözcü	Kâtip	
Balıkesir	Ankara	Malatya	Adana
C. Bilgehan	M. K. Yılmaz	A. Karaaslan	S. Kılıç
Amasya	Ankara	Aydın	Bolu
S. Aygün	H. Balan	N. Menteşe	H. İ. Cop
Denizli	Diyarbakır	Giresun	İçel
H. Oral	S. Savcı	M. E. Turgutalp	C. Okyayuz
Konya	Konya	Manisa	Zonguldak
N. Kalaycıoğlu	B. Müderrisoğlu	H. Okçu	K. Nedimoğlu

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

(«Çocuklara karşı Nafaka Yükümlülüğü konusundaki Kararların tanınması ve tenfizine ilişkin Sözleşme» nin onaylanmasının uygun bulunduğu) hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — 11 Haziran 1968 tarihinde imzalanan «Çocuklara karşı Nafaka Yükümlülüğü konusundaki kararların tanınması ve Tenfizine ilişkin Sözleşme» nin onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

27 . 2 . 1970

Başbakan	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
S. Demirel	R. Sezgin	H. Atabeyli	T. Bilgin
Adalet Bakanı	Millî Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı	Dışişleri Bakanı
Y. Z. Önder	A. Topaloğlu	H. Menteşeoğlu	İ. S. Çağlayan
Maliye Bakanı	Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık Bakanı	Ticaret Bakanı
M. Erez	O. Oğuz	T. Gülez	G. Titrek
Sağ. ve Sos. Y. Bakanı	Güm. ve Tekel Bakanı	Tarım Bakanı	Ulaştırma Bakanı
V. A. Özkan	A. İ. Birincioğlu	İ. Ertem	N. Menteşe
Çalışma Bakanı	Sanayi Bakanı	En. ve Ta. Kay. Bakanı	Turizm ve Ta. Bakanı
S. Öztürk	S. Kılıç	S. O. Avcı	N. Cevheri
İmar ve İskân Bakanı	Köy İşleri Bakanı	Orman Bakanı	Gençlik ve Spor Bakanı
H. Nakiboğlu	T. Kapanlı	H. Özalp	İ. Sezgin

ÇOCUKLARA KARŞI NAFKA YÜKÜMLÜLÜĞÜ KONUSUNDAKİ KARARLARIN TANINMASI VE TENFİZE İLİŞKİN SÖZLEŞME

(15 Nisan 1958 tarihinde akdedilmiş ve 1 Ocak 1962 de yürürlüğe girmiştir.)

İşbu Sözleşmeyi imzalayan Devletler;

Çocuklara karşı nafaka yükümlüğü konusundaki kararların tanınması ve tenfizi için müşterek hükümler tespit etmek arzusu ile,

Bu konuda bir sözleşme aktetmeyi kararlaştırmışlar ve aşağıdaki hükümlerde mutabık kalmışlardır :

1. Madde

İşbu Sözleşme amacı, evlenmemiş ve 21 yaşını doldurmamış olan nesebi sahih veya gayrisahih veyahut evlât edinilmiş bir çocuğun, uluslararası veya ulusal nitelikteki talebi üzerine verilen kararların Âkit Devletler tarafından karşılıklı olarak tanınması ve tenfizinin sağlanmasıdır.

Karar nafaka yükümlüğünden başka hükümleri de ihtiva ediyorsa Sözleşmenin etkisi sadece nafaka yükümlülüğü konusuna inhisar eder.

Sözleşme civar hısımlar arasındaki nafaka yükümlülüğüne ilişkin kararlara uygulanmaz.

2. Madde

Âkit Devletlerden birinde verilmiş olan nafakaya ilişkin kararlar yeniden gözden geçirilmeden diğer Âkit Devletlerce tanınmalı ve haklarında lüzumlu tenfiz karar; verilmelidir, şu şartla ki :

1. Kararı vermiş olan merci işbu Sözleşme uyarınca yetkili olsun;
2. Kararı vermiş olan merciin mensubolduğu Devletin kanununa göre dâvalı taraf usulü dairesinde mahkemeye çağırılmış veya mahkemede temsil edilmiş olsun;
Bununla beraber kararın gıyaben verilmiş olması halinde eğer tenfiz mercii davanın cereyan tarzına göre dâvalının, kendi kusuru olmaksızın takibattan habersiz kalmış veya kendini savunmamış olduğuna kanaat getirirse o zaman tanıma ve tenfiz reddolunabilir;
3. Karar, verilmiş olduğu memlekette kesin hüküm kuvvetini kazanmış olsun;
Bununla, beraber, eğer tenfiz merciiinin mensubolduğu memlekette kanun yollarının açık bulunmasına rağmen geçici icraî kuvveti haiz kararlar çıkarılabilir veya ihtiyatî tedbirler alınabilir-se tenfiz mercii diğer Âkit Devletlerden çıkan bu gibi kararlar hakkında lüzumu tenfiz kararı verecektir;
4. Kararlar ileri sürülmüş olduğu memlekette konusu ve tarafları aynı olan bir karara aykırı bulunmasın;
Kararın tefhiminden önce, kararın ileri sürülmüş olduğu memlekette derdesti rüyetlik durumu var idiyse tanıma ve tenfiz reddolunabilir;
5. Karar, ileri sürülmüş olduğu memleketin kamu düzeniyle açıkça uyumsuzluk halinde olmasın.

3. Madde

İşbu Sözleşme hükümleri uyarınca, aşağıdaki merciler nafakaya ilişkin kararlar vermekle yetkilidir;

1. Davanın açıldığı sırada nafaka borçlusunun mütat meskeninin bulunduğu devletin ülkesi dahilindeki merciler;
2. Davanın açıldığı sırada nafaka alacaklısının mütat meskeninin bulunduğu devletin ülkesi dahilindeki merciler;

3. Nafaka borçlusunun açık olarak veya yetki itirazında bulunmaksızın davanın esasına girmekle kabul ettiği merci.

4. Madde

Bir kararın alınmasını veya tenfizini isteyen taraf aşağıdaki belgeleri ibraz etmelidir;

1. Kararın geçerli olması için gerekli şartları haiz, bir örneği,
2. Kararın kabili icra olduğunu tespit eden belgeler;
3. Kararın giyaben verilmesi halinde, dava dilekçesinin resmen tevsik edilmiş bir kopyası ve bu dilekçenin usulüne uygun olarak tebliğ edildiğini tespit edecek nitelikteki gerekli belgeler.

5. Madde

Tenfiz kararı verecek merciin incelenmesi 2. maddedeki şartlar ve 4. maddede sayılmış belgelere inhisar edecektir.

6. Madde

İşbu Sözleşmenin başka bir şekli öngörmediği hallerde lüzumu tenfiz kararı verilmesine ilişkin usul tenfiz merciinin mensubolduğu Devletin kanununa tabidir.

Lüzumu tenfizi hakkında karar verilmiş olan her karar, tenfizin talebedildiği ülkenin yetkili makamlarından sadır olmuş kararlarla aynı kuvvete sahiptir ve aynı neticeleri meydana getirir.

7. Madde

Tenfizi talebedilen karar, nafakanın belirli aralıklarla ödenmesine ilişkinse, tenfiz kararı muaccel olan borçlar hakkında olduğu gibi vadesi henüz gelmemiş borçlar hakkında da verilecektir.

8. Madde

İşbu Sözleşme öngörülen kararların tanınması ve tenfizine ilişkin yukarıda hükümlerde belirtilen şartlar, aynı zamanda 3. maddede öngörülen yetkili makamlardan verilip, nafaka yükümlülüğüne ilişkin mahkûmiyeti değiştiren kararlara da uygulanır.

9. Madde

Kararın verildiği memlekette adli müzaheretten yararlanmış olan taraf kararın tenfizi usulünde de bundan yararlanır.

İşbu Sözleşmede öngörülen usullerde teminat gösterilmesine (cautio judicatum solvi) lüzum yoktur.

Bu Sözleşme hükümlerine tabi olan usullerde, elde edilen belgeler tasdik ve vizeden muaf tutulmuşlardır.

10. Madde

Akit Devletler, çocuklara karşı nafaka borçları sebebiyle hükmedilen meblağların transferini kolaylaştırmayı taahhüdederler.

11. Madde

İşbu Sözleşmenin hiçbir hükmü nafaka alacaklısının, ister infaz merciinin bulunduğu ülkenin iş hukukunun, ister Akit Devletler arasında bulunan başka bir sözleşmenin, nafaka konusundaki tenfize uygulanabilecek diğer her hangi bir hükmüne başvurmak hakkına engel olmaz.

12. Madde

İşbu Sözleşme, yürürlüğe girmeden evvel verilmiş olan kararlar hakkında uygulanamaz.

13. Madde

Her Akit Devlet, nafaka konusunda hüküm verecek ve yabancı kararların lüzumu tenfizi hakkında karar verecek yetkili mercileri Hollanda Hükümetine bildirecektir.

Hollanda Hükümeti bütün bu bilgileri diğer Akit Devletlerin bilgisine sunacaktır.

14. Madde

İşbu Sözleşmenin hükümleri bütün Akit Devletlerin kendi anavatan ülkelerinde uygulanır.

Eğer Akit Devletlerden birisi, bu Sözleşme hükümlerinin uluslararası ilişkileri kendisi tarafından sağlanan ülkelerin bazılarında veya hepsinde yürürlükte olmasını arzu ederse, bu konudaki istemini, Hollanda Dışişleri Bakanlığına sunulacak bir belgede belirtecektir. Bakanlıkta diplomatik yollarla, bunun uygunluğu onaylanmış bir kopyasını diğer Akit Devletlere yollayacaktır.

Bu beyan, anavatan dışı ülkeler hakkında ancak beyanda bulunulmuş olan Devlet ile bu beyanı kabul ettiklerini beyan eden devletler arasında etkili olacaktır. Bu son beyan Hollanda Dışişleri Bakanlığına yapılacak ve o da diplomatik yollarla uygunluğu tasdik edilmiş kopyasını bütün Akit Devletlere yollayacaktır.

15. Madde

İşbu Sözleşme La Haye Devletler Hususi Hukuku Sekizinci Oturumunda temsil edilen bütün devletlerin imzasına açıktır.

Sözleşme onaylanacak ve onay belgeleri Hollanda Dışişleri Bakanlığına tevdi edilecektir.

Bütün onay belgeleri bir tutanağa kaydedilecek ve bunun uygunluğu tasdik edilmiş bir kopyası bütün imzacı devletlere diplomatik yolla tevdi edilecektir.

16. Madde

İşbu Sözleşme 15 nci maddede öngörülen dördüncü onay belgesinin tevdiinden itibaren altmışıncı gün yürürlüğe girecektir.

Sözleşmeyi sonradan onaylayan imzacı devletler yönünden onay belgesinin tevdi tarihinden itibaren altmışıncı gün yürürlüğe girecektir.

14 nci maddesinin 2 nci fıkrasına göre işbu Sözleşme kabul beyanının tevdiinden itibaren altmışıncı gün yürürlüğe girecektir.

17. Madde

La Haye Devletler Hususi Hukuku Sekizinci Oturumunda temsil edilmemiş bulunan her devlet işbu Sözleşmeye katılabilecektir. Katılmak isteyen Devlet Holan'da Dışişleri Bakanlığına sunulacak bir belge ile bu niyetini belirtecektir. O da diplomatik yolla, bu belgenin uygunluğu tasdik edilmiş bir kopyasını Akit devletlere yollayacaktır.

Sözleşme, katılmak isteyen devlet ve bu katılmayı kabul eden Devlet arasında, katılma belgesinin tevdiinden itibaren altmışıncı gün yürürlüğe girecektir.

Katılma ancak katılan devletle katılmayı kabul ettiğini beyan eden devletler arasındaki ilişkide etkili olacaktır. Bu beyan Hollanda Dışişleri Bakanlığına tevdi edilecektir; bu da, uygunluğu tasdik edilmiş bir kopyasını bütün Akit Devletlere yollayacaktır.

Katılma belgesinin tevdi, ancak işbu Sözleşmenin 16 nci maddesine göre yürürlüğe girmesinden sonra söz konusu olacaktır.

18. Madde

Bu Sözleşmeyi onaylayan veya imzalayan veya ona sonradan katılan her Âkit Devlet, nafaka alacaklısının oturduğu yer sebebiyle yetki kazanmış diğer bir Âkit Devletin merciinden verilen tanıma ve tenfize ilişkin kararlar hakkında bir ihtirazi kayıta bulunabilir.

Bu itirazi kaydı öne süren Devlet, kendi yetkili mercilerinin nafaka alacaklısının oturduğu yer sebebiyle yetkili olduğu zaman bunların verdiği kararlara Sözleşmenin uygulanmasını talebedecektir.

19. Madde

İşbu Sözleşme 16 ncı maddenin 1 nci fıkrasında belirtilen tarihten itibaren 5 yıllık bir süreye sahibolacaktır. Bu süre, devletlerin onu daha sonra onaylaması veya ona katılması halinde dahi, bu tarihten başlar.

Feshi ihbar hali müstesna, Sözleşme beş yıldan beş yıla zimmî olarak yenilenir.

Feshi ihbar, müddetin bitiminden en az altı ay evvel diğer Âkit devletlere bilgi verecek olan Holanda Dışişleri Bakanlığına bildirilmelidir.

Feshi ihbar ülkeyle veya 14 ncü maddenin 2 nci bendinde uygun olarak bildirilmiş bazı ülkelerle sınırlanabilir.

Feshi ihbar, etkisini yalnız onu yapan Devlet üzerinde gösterir. Sözleşme diğer Âkit Devletler için yürürlükte kalmaya devam eder.

Bu inanca aşağıda imzaları bulunan yetkililer işbu Sözleşmeyi imzaladılar. İşbu Sözleşme, 15 Nisan tarihinde La Haye'de bir nüsha olarak tanzim edilmiş olan işbu Sözleşme Holanda Hükümeti arşivlerine tevdi edilecek ve bunun uygunluğu tasdik olunan bir kopyası La Haye Devletler Hususi Hukuku Konferansının Sekizinci Oturumunda temsil edilen Devletlerin her birine ve aynı şekilde daha sonra ona katılacak olan Devletlere diplomatik yoldan gönderilecektir.

